



Odpověď k č. j.

Č. j./Sp. zn./Typ
MD-31466/2023-110/1
MD/31466/2023/110

Vyřizuje/Útvar/Telefon
Ing. Jiří Kokeš, 110
+420 2251 31271

Datum
Praha
15.09.2023

Věc: Metodické doporučení - specifikace požadavků na speciálně vybavená vozidla a kontejnery podle oddílu 7.3.3, zvláštní ustanovení VC3, pro přepravu zahřátých kapalných a tuhých látek UN 3257 a UN 3258 ADR

1 Rozsah

Zahřáté látky UN 3257 a UN 3258 mohou být přepravovány volně ložené ve speciálně vybavených vozidlech nebo kontejnerech, pokud jsou splněny následující požadavky.

1.1 Zahřáté kapalně látky UN 3257 jsou zejména

- tekutý hliník,
- bitumen,
- tekuté železo,
- horký parafín (vosk).

1.2 Zahřáté tuhé látky UN 3258 jsou zejména

- horké desky (pevné kovy jako polotovary),
- ocelové svitky (válcované za tepla),
- hliníková struska, pokud tato látka nepřekračuje limit tvorby plynu 1 litr na kilogram za hodinu podle ustanovení 2.2.43.1.5 písm. (b) ADR, je-li teplota na začátku přepravy 240 °C nebo vyšší.

2 Všeobecné požadavky na přepravní zařízení a zajištění nákladu

2.1 Přepravní zařízení pro nebezpečné věci (např. pískové lože s hydraulicky pohyblivým ochranným krytem pro přepravu zahřátých tuhých kovů, cívkové misky pro přepravu svitků, kokily s ohnivzdorným obložení pro přepravu tekutých kovů, nádoby umístěné v pevných podpěrách s uzavíracím ochranným krytem pod ochrannou plynnou atmosférou pro přepravu horké hliníkové strusky) musí být buď izolováno tak, aby při přepravě nebyla překročena povrchová teplota 130 °C nebo umístěno tak, aby se přepravního zařízení nebylo možné dotknout. V žádném případě nesmí povrchová teplota narušit funkci zejména brzdového a elektrického vedení vozidla.

2.2 Přepravní zařízení musí být připevněno k vozidlu v souladu se zásadami zajištění nákladu podle pododdílu 7.5.7.1 ADR. Zahřáté látky musí být umístěny a přepravovány v kontejnerech tak, aby se pozice věcí vzhledem ke kontejnerům během normálních podmínek přepravy neměnila.

2.3 Velké bezpečnostní značky podle kapitoly 5.3 ADR nemusí být umístěny na přepravním zařízení, pokud již jsou umístěny na vozidle.

3 Ochrana proti požáru a výbuchu

Je zapotřebí se vyvarovat nebezpečí požáru způsobeného tepelnými účinky látky na přepravní zařízení, vozidlo nebo prostředky pro zajištění nákladu, stejně jako nebezpečí výbuchu způsobeného např. unikajícími párami nebo plyny vznikajícími chemickou reakcí. Toto může být dosaženo například použitím ochranných plynů.

4 Další požadavky na přepravu tekutých kovů v kokilách

4.1 Kokily vyrobené po 1.9.2016, musí být navrženy a zkonstruovány podle nejnovějších souborů technických předpisů (EN 14025:2013 nebo podle rovnocenné úrovně bezpečnosti). Konstrukční návrh musí být v rámci posouzení konstrukčního typu zkontrolován na shodu s konstrukčními požadavky z použitých technických předpisů. Při kontrole dokumentů se postupuje podle EN 12972:2018. Zprávu o výsledku typové zkoušky vydá odpovědná osoba za provedení zkoušky. Kopie zprávy o typové zkoušce každé kokily se připojí ke složce kokily v souladu s 4.7 tohoto metodického doporučení.

Při usazování a upevňování kokily na vozidlo je třeba vzít v úvahu hydrostatický tlak a dynamický účinek tekutého kovu. Jako základ pro namáhání se použije ustanovení 6.8.2.1.2 ADR. Tento požadavek platí také pro kokily vyrobené před výše uvedeným datem.

Uzávěry kokil musí být rovněž navrženy v souladu s příslušným souborem technických předpisů tak, aby zůstaly těsné, i když je naplněná kokila převrácena.

Plnicí a vylévací otvory musí být konstrukčně chráněny, např. objímkami, deflektory, klecemi nebo ekvivalentními konstrukcemi. Ochranné zařízení na horní části kokily musí být navrženo tak, aby odolalo statickému zatížení, které odpovídá dvojnásobku hmotnosti naplněné kokily.

Plastické deformace ochranného zařízení v důsledku účinků výše uvedených zatížení jsou přípustné, pokud je zaručena ochrana plnicích a vylévacích otvorů. Dodatečná montáž ochranného zařízení na stávající kokily musela být dokončena do 30.6.2018.

Ochranné zařízení musí projít kontrolou s ohledem na jeho konstrukční návrh, dimenzování a provedení pro každou kokilu. Za tímto účelem musí být vystaven protokol o kvalifikované zkoušce a v případě potřeby musí být po dokončení montáže provedena mimořádná zkouška podle 4.5 tohoto metodického doporučení. Protokol o zkoušce ochranného zařízení a v případě potřeby mimořádné zkoušky musí být přiložen ke složce kokily podle 4.7 tohoto metodického doporučení.

4.2 První inspekce kokily před uvedením do provozu

Před uvedením do provozu musí být kokily poprvé zkontrolovány podle EN 12972:2018.

Zkouška obsahuje minimálně:

- přezkoušení souladu s projektovou dokumentací nebo odbornými posudky s přihlédnutím ke kvalifikovanému zkušebnímu protokolu o typové zkoušce,
- zkoušku konstrukce,
- inspekci vnitřního a vnějšího stavu,
- hydraulickou tlakovou zkoušku zkušebním tlakem 4 bary; kokily nesmějí být ještě vyloženy ohnivzdorným obložení,
- zkoušku těsnosti a funkční zkoušku zařízení.

Hydraulická tlaková zkouška a zkouška těsnosti jsou povoleny i s náhradním těsněním.

4.3 Meziperiodická inspekce kokily

Po první inspekci a každé periodické inspekci podle 4.4 tohoto metodického doporučení se kokily podrobují meziperiodickým inspekčním, s výjimkou hydraulické tlakové zkoušky a vnitřní kontroly kovového povrchu. Meziperiodická zkouška zahrnuje:

- kontrolu vnějšího stavu, to zahrnuje i neporušenost spojů přírub a krycích spojů,
- měření tloušťky stěny,
- nedestruktivní testování všech přístupných svarů.

Maximální lhůta pro meziperiodické inspekce je šest let. Vnitřní stav musí být rovněž zkontrolován na odpovědnost provozovatele kokily.

4.4 Periodická inspekce kokily

Při každé obnově ohnivzdorného obložení, nejpozději však po dvanácti letech, musí být provedena periodická kontrola. Zkouška odpovídá rozsahu podle 4.3 tohoto metodického doporučení včetně hydraulické tlakové zkoušky zkušebním tlakem 4 bar a kontroly kovového vnitřního povrchu kokily. Hydraulická tlaková zkouška je přípustná i s náhradním těsněním.

4.5 Mimořádná inspekce kokily

Pokud může být bezpečnost kokily narušena opravami, přestavbou nebo nehodou, musí být provedena mimořádná inspekce při odpovídající aplikaci pododdílu 6.8.2.4.4 ADR.

4.6 Označování kokil

Kokily musí být označeny na štítku kokily v souladu s ustanovením 6.8.2.5.1 ADR (označení pro zkoušku podle ustanovení 6.8.2.4.1 a 6.8.2.4.2 ADR písmenem „P“, pro zkoušku podle ustanovení 6.8.2.4.3 ADR písmenem "L").

4.7 Vedení složky kokily (protokol údržby a inspekci)

Výsledky všech inspekci a dokumenty, na nichž je založena první inspekce, musí provozovatel kokily uchovávat ve složce kokil.

4.8 Přeprava kokil

Na vozidla určená pro provoz na pozemních komunikacích jsou kladeny tyto dodatečné požadavky:

- motorové vozidlo musí být vybaveno elektronickým řízením stability (ESC) od 1.7.2017 a návěs nebo přívěs od 1.1.2021.
- kokily musí být nakládány na vozidla tak, aby mimo jiné nebyla ovlivněna funkce brzdového a elektrického vedení.
- kokily musí být na vozidlech umístěny tak, aby vylévací otvory byly po nebo proti směru jízdy.

4.9 Požadavky na řidiče

Řidič musí být držitelem platného ADR Osvědčení o školení řidiče pro třídu 9 v cisternách.